

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Teatr „PARYSKI” II Aleja 19.

Od 26 do 28 Listopada 1915 roku.

Napisy polskie! Tylko 3 dni! Napisy polskie!

Wielki historyczny obraz

Narodzenie, życie i śmierć Mojżesza

biblijny dramat w 6 cz. Sceny batalistyczne.

1) Ucisk Izraelitów przez Egipcjan. 2) Misje Mojżesza i ucieczka do Madjanu. 3) Wyjście żydów z Egiptu. 4) Męczeństwo Izraelitów. 5) Objawienie się Mojżeszowi w krzaku ognistym P. Boga. 6) Przejście Izraelitów przez morze Czerwone. Upadek Egipcjan. Góra Synaj i Złoty Cielec.

Nowości! **N A S C E N I E I** Nowości!
J E G O Z E R O D N I A

Miniatura w 1 akcie, oryginalnie dla „Teatru Paryskiego przez Taurosa napisana.

Szczegóły w programach.

**Potrzebni chłopcy do roz-
noszenia prenumeraty Wi-
domości w kantorze Gońca.**

Sprzedam sanki parokonne w dobrym stanie
ul. Ciemna 33. 839-

Pokój do wynajęcia

ładnie umeblowany, ciepły, 1 piętro może
być z całodziennym utrzymaniem Wi-
domości w „Gońcu” sub „G”

Do wydzierżawienia ogród owocowo-warzywy
oraz do sprzedania 7 lip zdatnych na wyroby

Teatr „ODEON”

Od środy 24 do wtorku 30 Listopada 1915 roku. (włącznie)

Światne arcydzieło kinematograficzne, uwieńczone pierwszą na-
godą na obecnej wystawie w Ameryce:

NERON

Potwór na tronie

Krwiożerczy Ceza. — Świeczniki Chrześcijaństwa.

Wielka tragedia dziejowa w 8-iu częściach, arcydzieło firmy „Gloria w Turynie” od-
znaczone pierwszą nagrodą na obecnej wystawie w Ameryce. Obraz
ten zamówia wszystko, co dotąd ukazało się na ekranie.

Z powodu kosztownej dzierżawy obrazu, zmuszeni byliśmy **Ceny miejsc pod-
wyższyć o 10 fenigów.**

3 przedstawienia dziennie: 1-e o godz. 3-iej po połud. — 2-ie o godz. 5 m 15
po poł. i 3-ie o godzinie 7 m 35 wieczorem.

Uwaga: W środę, czwartek i piątek na przedstawienia o godzinie 3 iej **Ceny
miejsc nie podwyższone** oraz tylko na te przedstawienia sprze-
dają się bilety uczniowskie i dziecięce.

DRUKARNIA i LITOGRAFJA

F. D. Wilkoszewskiego

w Częstochowie, II Alleja № 38.

Wykonywa wszelkie roboty starannie i akuratanie
po cenach możliwie niskich.

28)

MALŻEŃSTWO
WŁADYSŁAWA IV.

Romans historyczny.

(Dalszy ciąg).

Powinna była koniecznie pozostać jeszcze dzieckiem, młodą dziewczyną, której ręki pozadał. Ręka czasu nie mogła dotknąć jej oblicza, upływ lat nie powinien był wyrzucić wpływu na jej powaby. Najjaśniejszy panie, życzenie takie jest niemożliwością, niepodobieństwem. Królowie i księżniczki równie ulegają...

Rzeczywiście masz pani słuszność. Pożądana jest taka czasu nietykalność, ale omamienie jest omamieniem. Działa dotkliwie i mimo trzeźwości myśli, nie jesteśmy panami swych uczuć. W tem znaczeniu to powiedziałem. Okoliczność ta przecież jest poboczna, bierze w niej udział tylko oko. To jednak, bo obecnie mam zamiar świadcząc pani, dotyczące serca, honoru męża, dumy króla. Zdaje się, że księżniczka w posagu wnosi mi niemierną część i nabytego w sprawach serca doświadczenia. Zbiorowy skarbiec jej tryumfów miłosnych równie jest obfity.

— Co to znaczy, Najjaśniejszy Panie?

— Mówią o stosunku księżniczki Marji z księciem Gastonem Orleańskim, o którym przed chwilą do wiedziałem się.

— Zarzut Waszej Królewskiej Mości jest rodzonym bratem tej przymówki, jaką wyraziłś co do odmiany rysów twarzy królowej. Stosunek, zachodzący pomiędzy księżniczką a księciem Gastonem Orleańskim, bratem zmarłego króla, zewsząd został jeszcze przed czasem, w jakim pierwszy raz wystąpił Wasza Królewskość o rękę księżniczki. — Książę Gaston, jako domniemany dziedzic korony francuskiej, starał się o księżniczkę, która przychylnie to przyjęła. Leż matka księcia, mająca inne plany względem księcia Orleańskiego, nie zgodziła się z życzeniem młodego pana, jakoż nie stawiając oporu, zrezygnowała uczucia syna zwróciła gdzieś indziej. Dotąd widocznie miłość jego nie doszła do wielkich rozmiarów. Zawiedziona i urażona księżna od owego czasu przy każdej sposobności starała się dać poczucie lekko-myślnemu człowiekowi, jak się zapatruje na jego mniemaną miłość. Czy Wasza Królewskość możesz czynić wyrzuty Królowej Polskiej za to, co uczyniła księżniczka Gonzaga?

— Dla czego nie zawiadomiono

mię o tem? Dla czego jedynie uwielbiano księżnę, przypisując jej wszystko co najlepsze, co najszlachetniejsze?

— Najjaśniejszy Panie, malarze i posłowie jednakże mają powołanie... pochlebiać. Jeden wyonywa to pędzlem i farba, drugi słowem. Zresztą, cokolwiek mówią Waszej Królewskiej Mości o Królowej Polskiej, zawsze godną ona jest szacunku i zasługuje na miłość Najjaśniejszego Pana. Czyliż Wasza Królewskość zechcesz być zazdrosnym o przeszłe dni życia księżniczki, która nie przewidywała, że Wasza Królewskość starał się będziesz o jej rękę, że Król Polski zwróci na nią miłościwe oko?

— Ba! ale po owych dniach nastąpiły inne. Po księciu Gastonie Orleańskim pojawił się Cinq Mars, sławny koniuszy na francuskim dworze, ulubieniec i awanturnik, który sięgnął tak wysoko, że aż przypłacił pokuszenie głową, zachwycił młodzik, którego niemniej zachwycalym postępkiem było pozyskanie względów księżniczki, staranie się o jej rękę, wymiana miłosnych bilecików i tak dalej.

— Najjaśniejszy Panie, bez dalszego ciągu upraszam najpokorniej. Co Wasza Królewskość może wyrzekł jest prawdą; nieprawdą zaś to, czego Wasza Królewskość starasz się domyślać. Muszę dodać,

że staranie się o rękę księżniczki nieszczęśliwego koniuszego przypada w chwili, w której Wasza Królewskość sam czegoś podobnego zaniechał raczyłeś, w czasie, w którym już postanowionym został związek małżeński Waszej Królewskiej Mości z księżniczką Austrjacką. Mogłaż księżniczka Gonzaga przeczuwać, że Wasza Królewskość w niedługim czasie owdowieje i że wyróżnić raczy z pomiędzy innych dam francuskich wdzięki i powaby księżniczki?

— A teraz ewa tajemna miłośka z młodym włochem, o której nie stał zbyt późno dowiedziałem się? Widzisz więc pani, że liczba wielbicieli księżniczki wzrasta i zaledwie znika jeden, wnet okazuje się znowu głowa jakiego przystojnego pretendenta. Czy stosunek księżnej Marji z owym młodzianem, był równie niewinny jak stosunek z księciem Orleańskim i awanturnikiem Cinq Marsem?

— Najniezawodniej, Najjaśniejszy Panie. Nie zaprzeczam, że księżniczka kochała młodego włocha więcej, niż księcia Orleańskiego i Cinq Marsa, ale nikt z całego szczerzego zastępu ludzi, wiedzących o tym stosunku, nie może rzucić najmniejszego cienia na uczucia księżniczki.

(d. c. n.)

nie miałyby najmniejszego pojęcia, — że postanowieniem obecnie wyświetlić publicznie te błędne pojęcia dla kilku przyczyn, a najgłówniej 1) aby choć w części wykazać niesłuszne poglądy Publiczności na kwestję księgarską, — 2) aby dowiedzieć, że księgarz ma prawo być uważanym jako kupiec, gdyż tego jednego głównie pragnie, — 3) aby lekko-myślnych, jakim ja byłem przed 9 laty, przestrzedz, żeby, o ile chcą się poświęcić handlowi, wybrali sobie każdy inny zawód, byle nie księgarstwo.

Cierpliwymi i bezkrytycznie usposobionymi Czytelnik osądzi, czy mi się uda to przedsięwzięcie, a uchronienie choć kilku jednostek od wejścia na fałszywą drogę pracy w księgarstwie — będzie dostateczną zapłatą za niniejsze.

Naprzód wypada objaśnić Czytelników, że nie każdy, handlujący książkami, ma prawo nazywania się księgarzem, tak jak nie każdy, sprzedający buty, lub zegarki, jest szewcem, lub zegarmistrzem, z tą jednak różnicą, że w żadnym innym zajęciu nie spotyka się tej niewłaściwości w tym stosunku procentowym, co w księgarstwie. Bardzo często, a nawet przeważnie się zdarza że przeciętny handlarz, nie mogący nawet rościć sobie prawa do nazwy kupca, wprowadza przy swoim sklepiku sprzedaż książek, które nie wspólnego z jego artykułami mieć nie powinny, lub też są tylko pokrywką jego poza sklepowego zarobku. Taki, choćby swemu handlowi dał najwięcej naukowej tytuł, — nie będzie mógł być nigdy nazwanym księgarzem.

Zdarza się jednak również często, szczególnie u nas, gdzie oświata jest na tak niskim poziomie, że prawdziwy księgarz zarabia tyle, że w żadnym sposób ze sprzedaży samych książek utrzymać się nie może i musi wprowadzić do swej księgarni sprzedaż ram, obrazów, galanterji, wyrobów tabacznycy, a nieraz konfekcji męskiej, lub czego innego, co mu daje większy procent.

Zatem jakim powinien być kupiec, mogący mieć prawo nazywania się księgarzem i czym się różni od handlującego książkami?

Tak samo jak sprzedający buty, lub zegarki, który chce, aby go za szewca, lub zegarmistrza uważano, musi znać towar, który sprzedaje, — tak samo i chcący, aby go za księgarza uznano, musi znać towar, który sprzedaje, z tą jeszcze różnicą, że szewc lub zegarmistrz, oprócz swego fachowego, może nie mieć nawet elementarnego wykształcenia, a księgarz oprócz tego ostatniego, które mu pozwala odróżnić książkę francuską od angielskiej, lub geometrię od algebry, — musi ciągle pracować nad sobą, aby znać choć ważniejsze dzieła ważniejsze go choćby poety, lub powieściopisarza, pamiętać dziesiątki autorów i ich dzieł i potrafić objaśnić treść każdej nowości wydawniczej. Praca to jest ciągła, gdyż piśmiennictwo i nauka nie stoją, ale wciąż postępują naprzód.

II.

Zobaczymy teraz jakie wynagrodzenie dostaje księgarz za swoją ciągłą, mozołą pracę.

Każdemu, kto wykłada pewien kapitał na zakup jakiego towaru, chodzi przedewszystkiem o to, żeby ten towar jak najtaniej kupił i możliwie najdrożej sprzedać. Wolno też każdemu kupcowi kupić co uzna najbardziej dla siebie dochodowym.

A jak jest w księgarstwie?

Największy procent t. j. najlepszy dochód, dają te rzeczy, których poważny księgarz, w żadnym wypadku, ani wystawiać na widok publiczny, ani zachwalać nie będzie. Oprócz tego, a zatem, oprócz niemożności sprzedaży najlepiej procentującego towaru, — księgarz musi sprzedawać towar, na którym nie tylko nie zarabia, ale do którego dołącza. Towarem tym jest prenumerata pism oraz nadchodzące nowości wydawnicze.

Antoni Eger
Czł. Zarządu Związku Księgarzy
Polskich w Warszawie.

Rutynowana nauczycielka wykładła stenografię w językach: polskim i niemieckim oddzielnie lub w kompletach, także i sześć Blucę istniejącą od 1907 roku pisze listy i prośby po niemiecku tłumaczy dokumenty, Szumacharowa ul. Szkolna Nr. 5a. II-gie piętro front. 694—

Rozmówki urzędowe.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (W. R. T.) Urzędowo donoszą 26 listopada:

Wschodni plac boju.

Grupa armji feldmarszałka Hindenburga:

Usiłowania Rosjan w celu przejścia Missy pod miejscowością Pułpe zostały udaremnione.

Ataki nieprzyjacielskie pod Berse muende i na zachodnim froncie Dźwińska zostały odparte.

Grupa armji księcia Leopolda Bawarskiego.

Grupa armji generała Linsingena. Sytuacja jest nie zmieniona.

Zachodni plac boju.

Na wielu punktach frontu toczą się walki artylerji.

Bałkański teren walk.

Na południowy-zachód od Sienicy i Mitrowicy nieprzyjacielskie strażnice tylnie, opierające się na tych punktach grupie wojskowej feldmarszałka Mackensena zostały odrzucone.

Naczelne dowództwo armji.

Komunikat austriacki.

WIEN. (W. B. T.) Urzędowo donoszą 25 listopada:

Rosyjski plac boju.

Nic nowego.

Włoski plac boju.

Zaciekle walki pomiędzy uściami Wippachy a San Martino toczyły się we dnie i w nocy.

Na północ od Monte San Michele atakował nieprzyjaciół bezustannie przy pomocy znacznych sił. Kilkakrotnie udało mu się wtargnąć do naszych rowów. Zawsze jednak, a ostatnio w kilkogodzinnej walce na bliski dystans, odrzuciły go dzielne pułki piechoty №№ 7 i 27.

Atak Włochów na Monte San Michele nie udał się podobnie. Również około San Martino walka toczyła się ze zmienem powodzeniem w ciągu całego dnia, aż wreszcie późnym wieczorem udało się oddziałom honwędów odzyskać i utrzymać wszystkie stanowiska nasze.

Oszańcowania mostowe Gorycji, południowa część tego miasta, oraz miejscowości Sa-Vogna i Rupa znajdowały się w silnym ogniu artylerji.

Liczne bataliony nieprzyjacielskie atakowały pod Oslawiją. Zostały one odparte, a dwie kompanie zniszczone.

Dwaj lotnicy nasi rzucili bomby na Tolmezzo.

Czarnogórski plac boju.

Także i na wschód od Focy Czarnogórcy zostali odrzucone.

Na południowy-zachód od Sienicy przekroczyliśmy granicę czarnogórską.

Serbski plac boju.

Podczas zajęcia Mitrowicu, o czym donosiliśmy wczoraj, C i K. wojska wzięły do niewoli 10,000 Serbów i zdobyły 6 moździerzy, 12 dział polowych, liczne wozy, amunicję wszelkiego rodzaju, 7 parowozów, 130 wagonów i wiele innych sprzętów wojennych.

Kolumna austro-węgierska, która posunęła się przez Mitrowicę, zajęła okolicę Bucitrn.

Na południe stąd siły niemieckie i austriackie zajęte są przy przekraczaniu Sitnicy.

W walkach o Prisztinę wzięto 6,800 jeńców i zdobyto 6 dział serbskich.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler.

Komunikat rosyjski.

Wielki sztab generalny donosi 23 listopada:

Na froncie w okolicy Dźwińska, na północ od jeziora Swenten wzięliśmy oszańcowania nieprzyjacielskiej linii pierwszej.

Na południowy-zachód od Dźwińska przeciwnik przeszedł do ataku wzdłuż rzeki Lankessa. Ogniem naszym został on zmuszony do cofnięcia się do swych dawnych stanowisk.

Na reszcie frontu od zatoki Ryskiej, aż do Prypeci nie zaszły żadne zmiany.

Na lewym brzegu środkowego Struru wojska nasze zaatakowały nieprzyjaciela na zachód od wsi Kozłince, na północny wschód od Czartoryska, nad Styrem.

Część nieprzyjaciela zbiegła, resztę zakłóiliśmy bagnetami.

W Galicji, na wschodnim brzegu Strury na południowy-zachód od Trembowli powstrzymaliśmy ogniem naszym atak nieprzyjacielski, wykonany około wsi Cmielówka.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 23 listopada:

Spokój na całym froncie, z powodu mgły, która tamuje działalność artylerji naszej.

Baterje nasze zmusiły szybko artylerję nieprzyjacielską do milczenia, w chwili gdy zamierzała zniszczyć nasze rowy ochronne w okolicy Rollincourt oraz stanowiska nasze pomiędzy Aisne, a Argonami oraz w okolicy lasu Księżego.

W Argonach, na północ od Hougette i w lesie Malancourt miały miejsce wybuchy min bez udziału piechoty.

Komunikat belgijski.

Główna kwatery donosi 23 listopada:

Słaba działalność artylerji nieprzyjacielskiej, która obrzucała kilkunastoma pociskami nasz front i niektóre punkta.

Artylerja nasza rozprędziła liczne nieprzyjacielskie grupy robotnicze i ostrzeliwała stanowiska nieprzyjaciela.

— a —

Ustępstwa Grecji.

Agence Havas donosi: Rząd grecki wręczył wczoraj o godz. 5 po południu odpowiedź na notę czwóporozumienia. Odpowiedź zawiera w wyrażeniach przyjacielskich wszelkie żądane zadośćuczynienia, jako też daje rękojmię uznane za konieczne.

Do biura Reutersa donoszą: Posłowie czwóporozumienia nie żądali w Atenach demobilizacji, lecz zaprojektowali, aby w strefie, w której odbywają się operacje sprzymierzonych, nie było wojsk greckich.

W Mezopotamji.

Do Biura Reutersa donoszą urzędowo: Po zaciętym boju, trwającym cały dzień, wojska angielskie zdobyły w poniedziałek pozycję turecką pod Ktesiphon, odległą o 18 mil od Bagdadu. Wzięto do niewoli 800 ludzi, zabrano mnóstwo broni i przedmiotów rynsztunku. Anglicy stracili w poległych i rannych 2000 ludzi. W nocy z 23 na 24 m. odparto z powodzeniem kontratak Turków. Dziś atoli z powodu braku wody musieli się Anglicy cofnąć o 3 — 4 mil od zdobytej pozycji ku rzece.

Nowa Serbja.

Wszystkie poranne dzienniki piszą, że z chwilą zupełnego objęcia w posiadanie przez sprzymierzonych starego królestwa Serbji, oczekiwane jest wprowadzenie dla całego zajętego królestwa serbskiego nazwy „Nowa Serbja“.

Wyprawa Kuropatki.

Jak z Rzymu donosi „Secolo“ rozmowa dłuższa, którą miał ambasador rosyjski wczoraj przed południem na konsulcie z Sonnino, stoi w łączności z mającą zaraz nastąpić wyprawą rosyjską na Bałkan. Korpus eks-

pedycyjny przeciw Turcji i Bułgarii jest już gotowy zupełnie.

Generał Kuropatkin, głównodowodzący tą armją, znajduje się z 150.000 ludźmi pomiędzy Ismaitem a Kilią. Reszta 100.000 skoncentrowana w Odesie.

Pobór fińlandczyków.

Jak donoszą ze źródła wiarogodnego, podpisał cesarz tajne rozporządzenie o przymusowej rekrutacji wszystkich zdolnych do noszenia broni, począwszy od 18 roku życia.

Oczekują w najbliższym czasie wykonania tego rozporządzenia.

Nowe ugrupowanie armji rosyjskiej.

Oficjalny organ rumuński „Independance Roumaine“ dowiadyuje się, że pod Odesą stoi wprawdzie w pogotowiu wojennym większa armja rosyjska, ale co do jej ostatecznego przeznaczenia oraz zadania, panuje w militarnych kołach bałkańskich niepewność. Z ostatnich przygotowań zdaje się jednak wynikać, że naczelne dowództwo rosyjskie zamierza armję tę sciągnąć z powrotem na wołyński teren walki, nie zaś wysłać ją na pomoc Serbji. W związku z tem pozostawałby plan nowego ugrupowania wszystkich południowych armji rosyjskich, o jakim począynają mówić obecnie w dobrze poinformowanych sferach.

Wyjazd posła rumuńskiego z Petersburga.

„Oberschlesische Kurier“ otrzymuje pośrednio wiadomość z Petersburga: Pozostające na usługach urzędu spraw zagranicznych „Ruskoje Słowo“ donosi, że poseł rumuński w Petersburgu Diamandi opuszcza swoje stanowisko. Komentarz do tej wiadomości zostały skreślone przez cenzurę.

Zgon kardynała.

Z Berlina donoszą telegraficznie do „Oberschl. Kurier“, „Vossische Zeitung“ komunikuje, że w dniu 25 bm. wieczorem zmarł książę arcybiskup olomuński, kardynał dr. Franciszek Salezy Bauer.

Sołusz Grecji z Bułgariją.

KRONIKA

KALENDARZYK

Dzisiaj 28 w niedzielę Marianna B. M. Rafa M.
Jutro 29 w poniedziałek Saturnina i Filemona

Wschód słońca o godz. 7 m. 45.
Zachód słońca o godz. 3 m. 49.

Wiadomości Historyczne:

- 1058 Umiera Kazimierz I Karol, Młodszy, Odnawiciel. Następuje Bolesław II Szczęśliwy.
- 1561 Infanty poddają się Polsce.
- 1625 Śmierć Bolesława Wstępnego.
- 1465 Przemysław Prus z Polską w Toruniu.
- 1489 Śmierć Długosza historyka.
- 1830 Powstanie w Warszawie.

Biblioteka parafialna przy kościele św. Zygmunta otwarta jest w niedzielę od godziny 3 do 4 po południu.

Biblioteka Towarzystwa Szerzenia Wiedzy otwarta jest we wtorek, czwartki i soboty od godz. 5 po południu do godziny 8 wieczorem. W niedzielę i święta od 2 do 4 po południu.

Biblioteka Handlowców (Dojazd Nr. 31.) otwarta w poniedziałki i czwartki od godziny 5 do 7 po południu.

Adwent.

Dzisiejsza niedziela 28-go listopada jest pierwszą niedzielą adwentową.

Adwent w kościele rzymsko-katolickim oznacza czas 4-ro tygodniowy przed Bożym Narodzeniem.

Z pierwszą sobotą adwentu rozpoczyna się rok kościelny. Podczas adwentu, jak już pisaliśmy, odprawiane bywa nabożeństwo zwane „roraty”.

Roraty t. j. msza śpiewana przed świtem na cześć Boga-Rodzici, poczynająca się od słów „Rorate coeli”, Nabożeństwo to obchodzi się tylko w Polsce, mniej więcej od XVII wieku.

Dzisiaj w kościółku Im. Mariji.

Dzisiaj w niedzielę z okazji uroczystości oktawy św. Cecylii patronki sztuki muzyki w kościółku Im. Mariji o godz. 11 i pół odśpiewana zostanie Kantata ku czci św. Cecylii. Ks. Eug. Gruberskiego, którą wykona chór zorganizowany przez uczniów miejscowej Szkoły Muzycznej pp. S. Rybackiego, H. Buczyńskiego i Z. Dągowskiego.

BYSTROZDRZĄSKI I PIENKOWSKI
Apteka w Częstochowie

WIGRENO - NERVO-SIN
pomaga się w wodzie bez opłat
przebiegi migreny
bólów głowy, zawrotów i t. p.

Z Policji.

Przy Rynku Wieluńskim Nr. 46 otwarty będzie czwarty komisariat policyjny, który znacznie funkcjonował od 1 grudnia br.

Przy ul. św. Barbary (Nr. 14) będzie również otwarty z d. 1 grudnia komisariat policyjny.

O podziale dzielnic podług komisariatów zawiadomimy we właściwym czasie.

W sprawie powrotu do Królestwa.

Cesarska niemiecka ambasada w Wiedniu ogłasza, że wszyscy poddani rosyjscy, pragnący powrócić z Austro-Węgier do obszaru Królestwa Polskiego, znajdujących się pod zarządem niemieckim, winni wnieść prośbę o pozwolenie do zastępstwa sztabu generalnego w Berlinie.

Do prośby należy załączyć paszport na podróż, opatrzoną fotografią, albo inną prawnie ważną legitymację i wypełniony kwestionariusz, który można otrzymać w cesarskiej niemieckiej ambasadzie w Wiedniu. k

Nowe pismo.

„Dziennik Polski” w Warszawie a za nim inne pisma donoszą:

„Wkrótce znacznie wychodzi w Łodzi nowy dziennik polski p. t. „Godzina Polska”, pod redakcją p. Cezara Zawilowskiego, współnika p. Napieralskiego, Sekretarzem redakcji został p. Czesław Ksawery Jankowski, dotychczasowy wydawca „Dnia” warszawskiego.

Park — Karpaty.

Już to osobiściwość u nas nie brakuje. Kto chce nasyścić się wrażeniami niesz podąży do parku Starego, a nietylko będzie miał sposobność wykrecania nóg po imitacjach Karpaty stertach lodu lecz i brnięcia po błotnych wawozach.

Nagły zgon.

W nocy z piątku na sobotę przy ulicy Stradomskiej nr. 51 zmarł nagle furman najęty do koni, Piątek. Piątek poszedł spać do stajni podobno mocno podпиты i nie wstał już więcej. Jako powód śmierci uważać można nadmierne użycie alkoholu.

Pieniądże do odebrania.

W biurze Komisji pośrednictwa w pracy przy ul. Dojazd nr. 9 są do odebrania pieniądze dla następujących osób:

- Koźmiński Piotr — 60 mk.,
- Hisiewicz Stefan — 50 mk.,
- Gmyrek Stanisława — 30 mk.,
- Marat Bolesław — 14,60 mk.,
- Wojcikowska Józefa — 11,95 mk.,
- Piśniak Ludwika — 45 mk.,
- Makowska

- Marjanna — 50 mk.,
- Mańczak Anna 300 mk.,
- Mańczak Józefa — 200 mk.,
- Wajor Julianna — 80 mk.,
- Badurska Joanna — 53 mk.,
- Reich Justyna — 68 mk.,
- Skrzypczyk Franciszka — 20 mk.,
- Druc Michał — 15 mk.,
- Opca Helena — 20 mk.,
- Małek Petronela — 100 mk.,
- Ciura T — 100 mk.,
- Rygała Helena — 80 mk.,
- Pełka Zofia — 38 mk.,
- Zajawska Karolina — 15 mk.,
- Ansel Antoni — 15 mk.

branie do poniedziałku dnia 29 b. m. ogłoszenia, będą wręczone do odnośnych władz powiatowych.

Z dnia 28 listopada.

- 1313 — Neuman Marjanna — 100 mk.,
- 1314 — Błaszczuk Elżbieta — 45 mk.,
- 1315 — Labocha Klara — 10 mk.,
- 1316 — Wachelka Feliks — 70 mk.,
- 1317 — Szwe da Agnieszka — 30 mk.

Po odbiór pieniędzy zgłaszają się należy do Biura Komisji pośrednictwa w pracy przy ul. Dojazd nr. 9, w czasie między 10 rano a 2 po połud., Jeżeli pieniądze nie zostaną odebrane.

Sprawozdanie kuchni Doradznej pomocy.

Sprawozdanie tygodniowe kuchni Dor. pomocy za ubiegły tydzień opiewa jak następuje. Wydano obiadów:

Kuchnia nr. 1	— 14.342
" 2	— 12.676
" 4	— 23.407
" 5	— 680
" 6	— 1.164

Razem w 6 ciu kuchniach wydano 52.119 obiadów.

Z biura komisji pośrednictwa w pracy.

Z Biura komisji pośrednictwa w pracy przy ulicy Dojazd Nr. 9 wyjechało w ciągu ubiegłego tygodnia zagranicę do pracy ogółem 213 robotników, a mianowicie: do fabryk — 108, do dokopali — 91 i do robót gospodarskich — 41.

Potrzeba robotników.

Biuro Komisji pośrednictwa w pracy przy ul. Dojazd 9, ogłasza, iż poszukuje się:

- Do „Mysłowitzi-grube” 30 robotników na wierzch do kopalni; płaca od 3.50 do 3.90 mk.
- Do kopalni na Śląsku: „Laura” i „Charlotte” robotników i kowali.
- Do elektrotechnicznej fabryki „Kostuchna” za Katowicami 20 ślusarzy i 2 tokarzy z płacą od 4 mk. dziennie.

Odstąpił we wtorek rano. Prócz tego potrzeba w większej liczbie mężczyzn, kobiet, dziewcząt i chłopców do robót gospodarskich na Śląsku.

Zgłaszać się należy natychmiast do Biura Komisji pośrednictwa w pracy przy ul. Dojazd 9.

Neron.

Teatr „Odeon” demonstruje obecnie wspaniały obraz, przedstawiający życie Nerona.

Epopea Nerona. Posępna Epopea Intrygów, okrucieństwa i miłości swej matki, Agrypiny, która dla niego zabija Klaudjusza, swego męża, zawiadzi-

cza swe panowanie. Jaśniejsze blaski. W pierwszym okresie panowania Nerona otacza się takimi ludźmi, jak Seneka, czuje się cesarzem i chce być wielkim, szlachetnym, wielkoduszny. Budzi się w nim artysta, co go więcej jeszcze uszlachetnia.

A obok cesarza Rzym. Rzym świętyn, bogaty, wspaniały. Rozkwitają w nim literatura i sztuka. Artystom kładzie wszędzie swe piętno. Lecz robak moralnej zgnilizny toczy już to świetne drzewo. Dobrobyt sprowadza rozleniwienie, przesył, życie upływa w orgiach i Rzym stacza się niżej i niżej.

W młodym cesarzu rodzą się instytki niskie. Neron szaleje, w okrucieństwach, we krwi szuka rozrywki i upojenia. Oddala od siebie nauczycieli, a sam puszcza wodze złym skłonnościom. Później Poppea, zabójstwo matki, pożar Rzymu.

A wśród orgii i okrucieństw powstaje idealna nauka Chrystusa, głosząc nowe prawa, nowe zasady, które, jak rosa odżywcza, skrapiają zgnyły Rzym. Cesarz jednak, obok swego okrucieństwa, jest tohórzem, nie odważa się zarzutu spalenia Rzymu przyjąć na siebie i wytrzymać do śmiatła. Za złym podszeptem znajduje wyjście. Oskarżono chrześcijan. A więc masowe aresztowania, skazywanie na śmierć męczenników.

Krwiożerczy tłum rzymski znajduje zadowolenie na arenie plynie krew, płoną żywe pochodnie.

Lecz nastaje zmierzch cesarza. Szaleństwa jego doprowadzają naród do ostateczności. Prześladowany, ratuje się ucieczką, a otoczony przez żołnierzy nowego cesarza, ginie jak żył. A dzieje przeszły po nad nim.

m. bil.

Odpowiedzi od Redakcji.

Switowi. „Warszawo” nie nadaje się niestety do druku.

Poszukuje się zaraz w I lub II Alei do ul. Teatralnej, 1 sklep z pokojem na biuro lub też, 2 pokoje średnie na parterze. Zgłoszenia pod B. P. do Adm. Gońca. 843—

Ślizgawka
otwarta na cyklodromie
Barylski Szkolna 15.

Antykwarnia Sz. Józefowicza, I Aleja Nr. 9 w Częstochowie, ogłasza, że kupuje książki i biblioteki we wszystkich językach a także sprzedaje książki bardzo tanio. (1-e wejście w podwórzu na prawo, 1-e piętro). Z uszanowaniem Sz. Józefowicza. *25—4—1

Gorzeleny z kilkuletnią praktyką i świadectwami poszukuje posady. Oferty w Adm. Gońca sub. M. K. 828—

UWAGI

w sprawie programu szkół początkowych.

Program

Nauki Religji Rzymsko-Katolickiej dla szkół ludowych i miejskich.

(Ciąg dalszy).

Kto jest następcą Apostołów? Kto pomaga biskupom w duszpasterstwie? Czy P. Jezus założył więcej Kościołów? Po czym można poznać Kościół prawdziwy? Jak długo trwać będzie Kościół? Na co P. Jezus założył Kościół? Jaka władza dał P. Jezus Kościołowi dla naszego zbawienia? Dlaczego obowiązani jesteśmy słuchać papieża i biskupów, kiedy nas naucza prawd Bożych? W czym potrzeba słuchać papieża i biskupów? Co czeka tu na ziemi katolika nieposłusznego Kościołowi? Co to jest Kościół: wojujący, tryumfujący, cierpiący? Jaki pożytek z

tego duchowego połączenia? Uroczystość św. Piotra i Pawła dnia 29 czerwca. Uroczystość Wszystkich Świętych dnia 1-go listopada.

Artykuł X. „Grzechów odpuszczenie”.

Pogadanka. (Opowiadanie pobieżne). Odpuszczanie przez P. Jezusa grzechów w ciągu trzechletniego nauczania: przez Chrześcijan i przez sakrament Pokuty.

Wyjaśnienie: Komu P. Jezus dał moc odpuszczania grzechów oraz kar za nie? Na iloraką karę człowiek przez grzech zasługuje? Co to jest odpust? Iloraki są odpusty? Jakie warunki dla dostąpienia odpustu? Czy każdy ksiądz może udzielać odpustu? Co znaczy odpust np. 40, 100 dni? Co znaczy odpust na godzinę śmierci? Czy odpustu może dostąpić tylko człowiek żyjący? Co oznacza tablica z napisem: „altarz uprzywilejowany”?

Artykuł XI i XII. „Ciała zmartwychwstanie. Żywoć wieczny Amen.”

Pogadanka. Rzeczy ostateczne. Przymowa o bogactwie i Łazarzu (pobieżnie).

Wyjaśnienie: Co się dzieje przy śmierci człowieka? Co uczyni Pan Bóg z ciałami umarłych przed Sądem Ostatecznym? Dlaczego ciała nasze zmartwychwstaną? Czy ciała dobrych i złych po zmartwychwstaniu będą jednakowe? Co czeka sprawiedliwych, którzy w łasce Pana Boga umarli? Co to jest niebo? Co P. Jezus w przemienieniu Swojem na górze Tabor nam ukazał? Czy grzesznicy będą również żyli na wieki? Co to jest piekło? Którzy ludzie idą do piekła? Jakich mak po tępieni doznają? Czy należy modlić się za umarłych? Dzień Zaduszny. Co znaczy wyraz: Amen”?

Uwaga. Pogadanki te winny mieć cel praktyczny, a działać na serce i rozum dziecka.

II. W podobny sposób prowadzić można pogadanki o przykazaniach Boskich Kościelnych i in działach katechizmu. Oprócz wiary trzeba jeszcze: Unikać grzechu; czyli „dobrze czynić”. Czynić ludzkie. Sumienie, Grzech — warunki, podział, ciężkość, gatunki. Różne gatunki grzechów. Wada panująca.

Podwójne przykazanie miłości Boga i bliźniego. Uczynki miłosier-

dzia chrześcijańskiego. Dzień przykazania Boskich w ogólności.

Przykazanie I. Obowiązki: wiara, nadzieja, miłość, część Boga. Część N. Maryi Pauny aniołów — świętych relikwii. Grzechy: herezyja, niedowiarstwo, odstępowstwo - powątpiewanie; rozpacz i zbytnia ufność; świętokradstwo, obojętność religijna. Za babon, wróżbiarstwo, gusła.

Przykazanie II — Obowiązki: część Imienia Boskiego, przysięga słuszna, ślub, wzywianie ze czcią Im. Boskiego; Grzechy: krzywoprzysięstwo, łamanie ślubów, bluźnierstwo, wzywianie naproźno.

Przykazanie III. Obowiązki: święcenie niedziel — przez powstrzymanie się od ciężkiej pracy i przez słuchanie Mszy św. i kazania. Grzechy: ciężka praca, zaniedbanie Mszy św., zaniedbanie kazania.

Przykazanie IV. Obowiązki: wzajemne dzieci i rodziców, uczniów i nauczycieli, sług i panów, podwładnych i zwierzchności duchownej i świeckiej; Obowiązki dzieci względem rodziców: uszanowanie, miłość, posłuszeństwo i pomoc w potrzebie. d. c. u

Teatr „PARYSKI” II Aleja 19.

Od 26 do 8 Listopada 1915 roku.

Napisy polskie! Tylko 3 dni! Napisy polskie!

Wielki historyczny obraz

Narodzenie, życie i śmierć Mojżesza

biblijny dramat w 6 cz. Sceny batalistyczne.

1) Ucisk Izraelitów przez Egipcjan. 2) Misje Mojżesza i ucieczka do Madjanu. 3) Wyjście żydów z Egiptu. 4) Męczeństwo Izraelitów. 5) Objawienie się Mojżeszowi w krzaku ognistym P. Boga 6) Przejście Izraelitów przez morze Czerwone. Upadek Egipcjan. Góra Synaj i Złoty Cielec.

Nowości! NA SCENIE! Nowości!

JEGO ZBRODNIĄ

Miniatura w 1 akcie, oryginalnie dla „Teatru Paryskiego przez Taurosa napisana.

Szczegóły w programach.

Teatr „ODEON”

Od środy 24 do wtorku 30 Listopada 1915 roku. (włącznie)

Światne arcydzieło kinematograficzne, uwieńczono pierwszą nagrodą na obecnej wystawie w Ameryce!

NERON

Potwór na tronie

Krwiożerczy Ceza — Świeczniki Chrześcijaństwa.

Wielka tragedia dziejowa w 8-ju częściach, arcydzieło formy „Gloria w Turynie” odznaczona pierwszą nagrodą na obecnej wystawie w Ameryce. Obraz ten zachwycił wszystkich, co dotąd ukazało się na ekranie.

Z powodu kosztownej dzierżawy obrazu, zmuszeni byliśmy Ceny miejsc podwyższyć o 10 fenigów.

3 przedstawienia dziennie 1-e o godz. 3-iej po połud. — 2-ie o godz. 5 m 15 po poł i 3-ie o godzinie 7 m 35 wieczorem.

Uwaga: W środę, czwartek i piątek na przedstawienia o godzinie 3-iej Ceny miejsc nie podwyższone oraz tylko na te przedstawienia sprzedają się bilety uczniowskie i dziecięce.

Doktor BRONIATOWSKI
PAWEŁ
 Częstochowa, Nowy-Rynek 3, telefon 34.
 Choroby skóry, płciowe, włośń weneryczne i Korońska lekarstwa. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 po poł. Panie od 3-4 popołudniu. Stosuje wrodziny wstrząsanie SALWARSANU (BATA 606 i 914 i bandaż krwi na syfils). 90-

Pokój do wynajęcia
 ładnie umeblowany, ciepły, 1 piętro może być z całodziennym utrzymaniem Wiadomość w „Gońcu” sub „G”
 przedam sianki parokonne w dobrym stanie ul. Ciemna 33. 839-

Teatr „CORSG”
 Program kinematograficzny od czwartku 25 do niedzieli 28 r. b. (włącznie)
 Jeden z wybitniejszych obrazów obecnego sezonu!
 Napisy na filmach niemieckie i polskie!
Tajemnicza siódemka
 Wspaniały dramat w 7 wielkich częściach.
 1. Lady Seymour. 2. Śledztwo. 3. Wysoko w powietrzu. 4. Rozpaczliwa walka.
 Z życia owadów (ratura)
 Tygodnik Wojenny Messter № 11 (nat.)
 Nad program: „Neron podpala Rzym”
ANONIS! W poniedziałek, t. j. na dzień 29 Listopada zarząd teatru wystawia: po poł. dla młodzieży po cenach zniżonych dramat p. t. „Gwiazda Syberji” wieczorem „KORDIAN”
 UWAGA: Do obrazów przystępować bezcenne Trio.
 Początek przedstawień w sobotę o t. b. a niedzieli o godzinie 3 po poł. w tygodniu o godzinie 5 po poł. Koniec o godzinie 9 m. 45 wieczorem.

Kalendarze na 1916 rok
 ścienne i książkowe nadeszły
 ceny hurtowe i detaliczne
 Aleja II kiosk z gazetami.

Podania, Prośby i Obroby, — Sprawy wekslowe —
 Przepisywanie na maszynach, oraz wszelką korespondencję niemiecką, jak również porad prawnych załatwia s kute c z nie **Renomowane Biuro Prośb M. Schönfeld ul. Cerkiewna №5** parter z frontu. Uwaga: Należy zwracać bacność na ulicę i № domu. 823-

Do wynajęcia lodownia oraz sklep masarski od 20 lat egzystujący w najlepszym punkcie. Także 2 place na Ostatnim Groszu; jeden obok Szmidla drugi obok He masa. Wiadomość III Aleja Nr. 48 u Szpigla. 805-

Korepetytor maturysta poszukuje korepetycji lub kandyd. Cena przystępna Dojazd 50. Sokolnicki. 0170-
Do wydzierżawienia ogród owocowo-warzywny oraz do sprzedania 7 lipi zdalnych na wyrobę
Niemiec udziela nauki niemieckiego, tanio ul. Teatralna 37 w podwoju za prosto 4 piętro. 845-
Nauczycielka rutynowana z patentem wyższym poszukuje posady prywatnej znajomości języków Wymagania skromne. 0178-
Zaraz do wynajęcia dwa oddzielne pokoje z których jeden umeblowany Teatralna Nr. 9. 842-
Znaleziony zegarek damski odebrać można za udowodnieniem i zwrotem kosztu ogłoszenia u p. Bendkowskiej róg ul. Garnarskiej i Pestej przy Starym Ryuku. 844-
Sprzedam futro damskie „opony” ul. Jasno-górska Nr. 19 Olszewski. 841-
Udziałem konwersacji niemieckiego metoda Berlita lub Ansona Aleja I №. 11 w wzrost bramy III piętro ofcyna. 833-
Dwa pokoje razem lub pojedynczo z umeblowaniem do wynajęcia zaraz. Teatralna I na dole m. 2 tamże do sprzedania krejens stół duży jadalny szafy do sukien. 835-
Do wynajęcia tanio różne mieszkania składające się z dużego pokoju i kuchni: Mieszkania to odpowiednio są także na skład. Tamże duży plac do wynajęcia. Wiadomość u stroża domu ul. św. Stanisława № 3. 0166-
Przyjął się szpital. Odebrać można za zwrotem kosztu ogłoszenia i utrzymania w szpitalu Najśw. Panny Marii. 0.77-

Częstochowskie T-wa Poż.-Oszczędn.
 wzywa niniejszem wszystkich członków, dłużnych Towarzystwu, do regulowania rachunków. W obec przepisów obowiązujących. Towarzystwo zmuszone będzie poszukiwać swoich należności na drodze sądowej, co pociągnie za sobą poważne koszty; Zarząd nie wątpi, iż członkowie dla uniknięcia tych następstw popieszą z regulowaniem długów.
Zarząd.

Handel Win — Delikatessów i Towarów Kolonialnych Karwiński i Zawistowski
 II Aleja, № 23.
 poleca

Stare wina węgierskie francuskie i hiszpańskie.
Kawiory w wyborowych gatunkach astrachński i amurski, sardyński bez osi, skumbryje, byczki jesiott, **zwierzyna** i słodczyce warszawskie **Lardellego.**

29)
MALŻEŃSTWO WŁADYSŁAWA IV.
 Romans historyczny.
 (Dalszy ciąg).
 Nie, jak stounek do innych, tak i ten był krótkotrwały, gdyż włoski szlachcic powrócił do ojczyzny, opuścił Paryż i nigdy więcej księżniczka o nim nie słyszała.
 — Przebacz pani marszałkowno, ale jest to kwestja, zbyt drażliwa do rozprawy z kobietą.
 — Najjaśniejszy Panie, daję słowo...
 — Pani Guébriant, zechciej postawić się w mojem położeniu. Wiadomości te otrzymałem dopiero przed kilku tygodniami, po dopełnionym akcie ślubu w Paryżu. Nagle spadła na mój dom chmara nieprzjemnych wieści. Obraz więc księżniczki, przynasz sama, musiał mi się konieczniam przedstawić w innym, odmiennem, niż dawniej świetle. — O niczem wcale nie wiedziałem; pokazuje się przecież, że cały świat lepiej o wszystkim był poinformowany, niż Król Polski; każdy obcy więcej wiedział o księżniczce, niż mąż, któremu oddała swoją rękę. Tożnak nie idzie. Tak

być nie powinno, tak być nie może. Powiedz więc pani, czy byłam w prawie, czy nie?
 — Najjaśniejszy Panie, jeżeli jest rzeczywiście jaka wina, to nie obciąża ona Królowej Polskiej, ale tego, który po nią posłał do Francji, który się starał o królowę. Sądzę, że nie istnieje podobny zwyczaj, ani nie jest to obowiązkiem, gdy się nie pytają zwłaszcza, opowiadając starającemu się o życie i wypadkach przyszłej małżonki, tem bardziej, gdy chodzi jedynie o sympatję i uczucie.
 — Bez wątpienia; ale jednak nie podobna przypuścić, aby doszło do tego, żeby w całej Polsce, w całym świecie, historia damy, która ma zostać moją żoną, opowiadana była jako romantyczna legenda! Pragnę właśnie zabezpieczyć się od tworów poetyzujących rymarzy i od pobożnych języków bigotek.
 — Najjaśniejszy Panie, jesteś zniechęcony bez słusznej do tego przyczyny. Gdybyś Wasza Królewska Mość nie był królem, ale prostym szlachcicem zaszczytującym mię przyjaźnią i w zaufaniu powierzającym mi swoje losy, swoje uczucia, odpowiedziałabym mu: „Wszystko, cokolwiek pana porusza, co drażni, jest po prostu egoizmem i próżnością męzyczną. Panowie sami uważacie przeszłość jako szereg pozyskanych tryumfów.

Każda kobieta, każde serce, jest tylko lśniącem brylantem łańcucha, zdobiącego wasze kapelusze, jest otaczającą wasze głowy”. Czy nie wiem, Najjaśniejszy Panie, ja i drogocenny brylantowy sznur, jaki spostrzegłam w kościele na kapeluszu Waszej Królewskiej Mości, nie jest symboliczną odznaką zebrań przez „Waszą Królewską Mość zdobywczy i tryumfów. Kobieta panom ziemi winna oddawać się z niewinnością dziecięcia, jej serce nie powinno przemawiać, oko nie powinno nigdy spocząć na obliczu mężkiem, jednym słowem, wedle zdania panów, dla kobiety, która ma zostać małżonką, wyraz „miłość” powinien być nieznanym. Przynasz Wasza Królewska Mość, że takie żądanie jest dzicinnem marzeniem.
 — Przyznaję słuszność pani marszałkowej, ale nie chciej potępić podobnego uczucia. Szlachetna reszka, jaka nam pozostaje, wedle praw natury, musi być czystą jak iza. Cenimy w innych to, czego sami już nie posiadamy. Masz słuszność, że jest to przesada, wymaganie, lecz nieczem nieusprawiedliwione. Mecz posiadanie kobiety różnem jest od posiadania innych ziemskich skarbów. Dyament nie traci na wartości, jakkolwiek go kto inny już posiadał, ale kobieta, którą natura utworzyła z niemi trwałej ma-

terji, podlega zniszczeniu, lada nieczysty oddech čmi jej duchową i moralną piękność. — Pani marszałkowno być może uważa mię za małoduszność, może nawet wydaje się śmiesznym w jej oczach, przecież postanowiłem dozwolici spojrzeć w głąb mego serca i z głębi tego biednego, żebrzącego o jałmużnę serca, wołam do ciebie: Nie kochałem w ciągu całego mego życia, nie kochałem prawdziwie, namiętnie, nie posiadałem żadnej istoty oddanej mi sercem, żadnej, którą bym mógł nazwać „moją”. Niedy starałem się o rękę księżniczki, pragnąłem znaleźć kobietę, którąbym mógł kochać, któraby mię wzajemnie kochała. Nagle, gdym drżał z radości, że szczęścia posiadania takiej, spadły nagle gradem wiadomości o stosunkach księżniczki, rozbiły one moje ostatnie nadzieje, za dały cios śmiertelny. Być może zbyt wiele spodziewałem się, zbyt wiele marzyłem o pięknie i dla tego też tem boleśniej odczułem rozczarowanie i utratę nadziei. Czego pragnąłem na wieki stracone, posiadanie tego, co otrzymałem, nie ma dla mnie najmniejszej wartości. Ddało mi się, że utraciłem ostatniego potomka z dość licznej rodziny. Osądz pani. Wszak pani najsluszniej mię ocenisz.
 (d. c. n.)